

IMSP CS Ungheni	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Măsurarea frecvenței cardiace IMSP CS Ungheni	Ediția: Nr.de ex.:
	COD: P.O.04	Revizia: 1 Nr.de ex. : 35
		Exemplar nr.:

1. Lista persoanelor responsabile pentru elaborarea, verificarea și aprobarea procedurii.

Nr. crt.	Responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1	Elaborat	Croitoru Victoria	Asistent medical superior	26.12.2022	
1.2	Verificat	Bargan Natalia	Șef adjunct pe probleme medicale	26.12.2022	
1.3	Aprobat	Belbas Oleg	Șef IMSP CS Ungheni	26.12.2022	

2. Situația edițiilor și reviziilor în cadrul edițiilor procedurii.

Nr. crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile deitiei sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1	Ediția 1			
2.2	Revizia1			
2.3	Revizia 2			

Data intrării în vigoare:	2023
Data reviziei:	2027

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția.

	Scopul difuzării	Exemplar nr...	Comportament	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
3.1	Aplicare	1	Președintele Consiliului Calității	șef adjunct pe probleme medicale	Bargan Natalia	07.05.2023	
3.2	Aplicare	1	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale	Membru	Morari Tatiana	07.05.2023	

IMSP CS Ungheni	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Măsurarea frecvenței cardiace IMSP CS Ungheni		Ediția: Nr.de ex.:
	COD: P.O.04		Revizia: 1 Nr.de ex. : 35
			Exemplar nr.:

	1	2	3	4	5	6	7
3.3	Aplicare	1	Administrația	Șef IMSP CS Ungheni	Belbas Oleg	04.05.2023	
3.4	Aplicare	1	Administrația	șef adjunct probleme medicale	Bargan Natalia	04.05.2023	
3.5	Aplicare	1	Administrația	Asistent medical șef	Croitoru Victoria	04.05.2023	
3.6	Aplicare	1	Sala de triaj	Asistent medical	Perdileanu Alina	04.05.2023	
3.7	Aplicare	1	Sala de triaj	Asistent medical	Lupu Olga	04.05.2023	
3.8	Aplicare	1	Sala de triaj	Asistent medical	Mîrza Alexandra	04.05.2023	
3.9	Aplicare	1	Sala de triaj	Asistent medical	Vîrlan Adelina	04.05.2023	
3.10	Aplicare	1	Serviciu ginecologic	Moașa	Oдохinciuc Larisa	04.05.2023	
3.11	Aplicare	1	Serviciu perinatologic	Moașa	Mititelu Lilia	04.05.2023	
3.12	Aplicare	1	OMF Zagarancea	Asistent medical	Pndus Marina	04.05.2023	
3.13	Aplicare	1	OMF Semeni	Asistent medical	Musulbas Mariana	04.05.2023	
3.14	Aplicare	1	OMF Chirileni	Asistent medical	Trofim Irina	04.05.2023	
3.15	Aplicare	1	OMF Bușila	Asistent medical	Casian Angela	04.05.2023	
3.16	Aplicare	1	OMF Negurenii Vechi	Asistent medical	Cucereavii Claudia	04.05.2023	
3.17	Aplicare	1	OMF Țighira	Asistent medical	Cucereavii Raisa	04.05.2023	
3.18	Aplicare	1	OMF Coșeni	Asistent medical	Cucereavii Raisa	04.05.2023	
3.19	Aplicare	1	OMF Zăzuleni	Asistent medical	Ciobanu Tatiana	04.05.2023	
3.20	Aplicare	1	OMF Florițoaia Veche	Asistent medical	Nica Elena	04.05.2023	
3.21	Aplicare	1	OMF Florițoaia Nouă	Asistent medical	Saculțanu Larisa	04.05.2023	

IMSP CS Ungheni	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Măsurarea frecvenței cardiace IMSP CS Ungheni		Ediția: Nr.de ex.:
	COD: P.O.04		Revizia: 1 Nr.de ex. : 35
			Exemplar nr.:

	1	2	3	4	5	6	7
3.22	Aplicare	1	OMF Grozasca	Asistent medical	Saculțanu Larisa		
3.23	Aplicare	14	Cabinetul Medic de familie	Asistent medical			
3.24	Informare						
3.25	Evidența						
3.26	Arhivare						
3.27	Alte scopuri						

4. MOTIVAȚIE

Măsurarea frecvenței cardiace reprezintă o activitate de bază la nivelul cabinetului medical, ca parte a examenului clinic general. Procedura se regăsește în mai multe protocoale clinice naționale și este monitorizată într-unul dintre indicatorii de performanță la nivelul asistenței medicale primare. De asemenea, având în vedere că bolile cardiovasculare reprezintă principala cauză de deces în Republica Moldova, iar fibrilația atrială este unul din factorii de risc importanți în mortalitatea prin boala cardiovasculară, se justifică introducerea acestei proceduri operaționale.

5. SCOP

- Determinarea numărului de bătăi cardiace pe minut;
- Obținerea de informații despre activitatea inimii și despre starea arterelor;
- Aprecierea răspunsului inimii la medicația cardiacă, activitate sau stres.

6. INTRODUCERE / DEFINIȚIE

Frecvența cardiacă reprezintă numărul de cicluri cardiace pe unitatea de timp (pe minut, prin convenție). Frecvența cardiacă în repaus, la vârsta adultă, variază după subiect, între 60 și 100 pulsații pe minut. Ea este mai rapidă la copil și se micșorează ușor la subiecții în vârstă.

7. DOMENIUL DE APLICARE

- Centrul de sănătate.
- Cabinetul de triaj.
- Cabinetul medicului de familie.

IMSP CS Ungheni	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Măsurarea frecvenței cardiace IMSP CS Ungheni	Ediția: Nr.de ex.:
	COD: P.O.04	Revizia: 1 Nr.de ex. : 35
		Exemplar nr.:

8. ABREVIERI ALE TERMINILOR

Abrevierea	Termenul abreviat
PO	Procedură operațională
PS	Procedură de sistem (generală)
T.A	Tensiune arterială
mm HG	Milimetri coloană de mercur
HTA	Hipertensiune arterială
IMSP	Instituție Medico-Sanitară Publică
CS	Centrul de Sănătate

9. ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

Responsabil de proces – Asistenta medicală

Echipe de proces – Medic de familie + asistenta medicală

Asistenta medicală:

Înregistrează pacientul;

Măsoară frecvența cardiacă la fiecare pacient care se prezintă la centrul de sănătate;

Înregistrează valorile frecvenței cardiace în fișa medicală a pacientului.

10. DESCRIEREA PROCEDURII

Materiale necesare

- Ceas cu secundar;

Pregătirea pacientului

Psihică:

- Se explică pacientului procedura pentru a reduce emoțiile, teama și a obține colaborarea;
- Se asigură un repaus psihic de cel puțin 5 minute înainte de măsurare;
- Se obține consimțământul informat al pacientului;

Fizică :

- Se asigură un repaus fizic de cel puțin 5 minute înainte de măsurare;
- Se așează pacientul în poziție confortabilă în funcție de starea generală;
- În decubit dorsal cu membrul superior întins pe lângă corp, articulația mâinii în extensie, mâna în supinație (palma orientată în sus);

IMSP CS Ungheni	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Măsurarea frecvenței cardiace IMSP CS Ungheni	Ediția: Nr.de ex.:
	COD: P.O.04	Revizia: 1 Nr.de ex. : 35
		Exemplar nr.:

- În poziție semișezândă (în pat sau în fotoliu) antebrațul în unghi drept sprijinit pe suprafața patului, mâna în supinație și extensie.

Efectuarea procedurii

- Mâinile se spală cu apă și săpun și se șterg cu un prosop de unică folosință;
- Se reperează artera radială la extremitatea distală a antebrațului, pe fața anterioară (internă), în șanțul radial aflat în prelungirea policelui;
- Se plasează degetele index, mediu și inelar (2,3,4) deasupra arterei radiale reperate;
- Se exercită o presiune ușoară asupra arterei pe osul radius, astfel încât să se perceapă sub degete pulsațiile sângelui;
- Se fixează un punct de reper pe cadranul ceasului de mână;
- Se numără timp de 1 minut pulsațiile percepute sub degete, sau 30 secunde și înmulțite cu doi numărul pentru a obține rata pulsului pe minut;
- Se apreciază ritmul, amplitudinea și elasticitatea peretelui arterial în timp ce se măsoară frecvența;
- Se spală mâinile.

Notarea procedurii

- Se înregistrează frecvența pulsului în fișa medicală notând: numele pacientului, data înregistrării, rata;

Modificări în situațiile în care procedura nu poate fi efectuatăcorespunzător

- Dacă pulsul radial nu este palpabil se caută alte artere accesibile pentru măsurare:
 - ✓ artera temporală: la un lat de deget deasupra și lateral de stânca temporalului, în dreptul pavilionului auricular;
 - ✓ artera carotidă externă (dreaptă sau stângă): pe fața anterioară a gâtului, în șanțul delimitat de laringe (anterior) și mușchiul sternocleidomastoidian (lateral);
 - ✓ artera pedioasă – pe fața dorsală a piciorului, în dreptul primului șanț intermetatarsian;
 - ✓ artera femurală – în regiunea inghinală, la nivelul triunghiului lui Scarpa;
 - ✓ apex (vârful inimii) – pulsul apical, în spațiul 5 intercostal pe linia medioclaviculară stângă;
 - ✓ la nou născut și la sugar în primele luni de viață pulsul se poate măsura în timpul somnului la nivelul fontanelii;
- Pulsațiile se pot percepe și număra aplicând mâna pe regiunea precordială;
- La copii mai mari măsurarea se poate face prin comprimarea unei artere pe un plan dur: radială, cubitală, temporală, pedioasă, humerală, femurală, carotidă;

IMSP CS Ungheni	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Măsurarea frecvenței cardiace IMSP CS Ungheni	Ediția: Nr.de ex.:
	COD: P.O.04	Revizia: 1 Nr.de ex. : 35
		Exemplar nr.:

- În timpul măsurării copilul trebuie să fie liniștit deoarece agitația și plânsul accentuează bătăile inimii;
- La copiii sub 2 ani se evită măsurarea pulsului radial întrucât rata crescută și aria mică de palpate pot determina valori inexacte;
- La copiii peste 2 ani rata pulsului radial se obține atunci când sunt liniștiți sau dorm, întrucât este dificil să obții colaborarea copilului de a rămâne cu mâna nemișcată;
- La copil pentru o acuratețe maximă , rata pulsului se numără timp de un minut.

Educarea pacientului

- Pacientul se învață să-și măsoare singur pulsul periferic la arterele carotidă sau temporală întrucât sunt mai accesibile pentru autopalparea la domiciliu;
- Se instruește pacientul să exercite o presiune ușoară folosind 3 degete pentru palpate;
- Se informează pacientul/familia care sunt valorile normale ale pulsului, caracteristice vârstei;
- Se instruește pacientul/familia să ia legătura cu medicul curant ori de câte ori valorile ratei pulsului sunt deviate de la normal și starea generală a pacientului se modifică.

Tabel 1.1 Valorile normale ale frecvenței cardiace

Vârsta	Rata aproximativă	Rata medie
Nou-născut	120 -160	140
1- 2luni(sugar)	100- 140	120
12 luni – 2 ani	80-130	110
2 ani- 6 ani	75-120	100
6 ani – 12 ani	75-110	95
Adolescent	60-100	80
Adult	60-100	80

11.FORMAT SPECIAL

Nu este cazul

12.DOCUMENTAȚIA DE REFERINȚĂ

- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 695 din 13.10.2010 cu privire la Asistența Medicală Primară din Republica Moldova;

IMSP CS Ungheni	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ Măsurarea frecvenței cardiace IMSP CS Ungheni	Ediția: Nr.de ex.:
	COD: P.O.04	Revizia: 1 Nr.de ex. : 35
		Exemplar nr.:

- Acte normative de standardizare a serviciilor medicale (ghiduri practice, protocoale clinice naționale, protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie, standarde medicale de diagnostic și tratament, algoritmi de conduită).

Am luat cunoștință cu
P.O. Minascuta Lidia Asistent medical de familie
grup de familie

Nr.	Numele, Prenumele	Funcția	Semnătura
1.	Bostan Adriana	Asistent medical de familie	Bostan
2.	Șobranețchi Tatiana	Asistent medical de familie	Șobranețchi
3.	Diaconu Aliona	Asistent medical de familie	Diaconu
4.	Prisacari Valentina	Asistent medical de familie	Prisacari
5.	Putin Tatiana	Asistent medical de familie	Putin
6.	Stîrcu Mariana	Asistent medical de familie	Stîrcu
7.	Diaconu Alina	Asistent medical de familie	Diaconu
8.	Vignan Ludmila	Asistent medical de familie	Vignan
9.	Orfin Livia	Asistent medical de familie	Orfin
10.	Cecan Nicoleta	Asistent medical de familie	Cecan
11.	Maimesco Mariana	Asistent medical de familie	Maimesco
12.	Crudu Aliona	Asistent medical de familie	Crudu
13.	Starciuc Lucia	Asistent medical de familie	Starciuc
14.	Culiuc Mihaela	Asistent medical de familie	Culiuc
15.	Minascuta Lidia	As. med de familie	Minascuta
16.			
17.			